

عنوان مقاله:

مطالعه واج شناختی گونه سربازی از گونه های زبان بلوچی مکرانی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبانشناسی گویشهای ایرانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

فریده اکاتی - استاد یار زبان شناسی همگانی، دانشگاه زابل، زابل، ایران.

عباسعلی آهنگر - استاد زبان شناسی همگانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

نواز بلوچ زهی - دانش آموخته زبان شناسی همگانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

خلاصه مقاله:

زبان ها در اثر تحولات تاریخی و پراکندگی های جغرافیایی دارای گوناگونی های گویشی و لهجه ای می شوند که مطالعه زبان شناختی آن ها از نیازهای دانش امروزی بشر می باشد. بلوچی مکرانی که از زبان های ایرانی غربی است در جنوب سیستان و بلوچستان و شرق هرمزگان صحبت می شود. هدف این تحقیق بررسی توصیفی-تحلیلی مشخصه های تولیدی-آکوستیکی دستگاه واجی گویش بلوچی سربازی در دستور زایشی و تعیین هویت آن ها به کمک الگوی استخراج واج برکوئست (۲۰۰۶) می باشد. انگاره منبع/ صافی جهت برخی توضیحات علمی استفاده شده است. داده ها به صورت کتابخانه ای و میدانی، از ۴۰ فرد بی سواد ۳۰ تا ۸۰ ساله از دهکده های گرک، مچان و بندیکان در حومه سرباز سیستان و بلوچستان گردآوری شده اند. داده ها با فرمت WAV ضبط و توسط Praat و Excel تحلیل و با الفبای IPA آوا نویسی شدند. یافته ها نشان می دهند: ۱. این گویش دارای ۲۱ همخوان شامل صداهای انسدادی، سایشی، انسایشی، خیشومی، لرزشی، کناری و غلت، ۶ واکه ساده و ۲ واکه مرکب است. ۲. در میان همخوان های انسدادی دو همخوان برگشتی یافت می شود. ۳. نمودار کیفیت واکه های به دست آمده تفاوت هایی را با نمودار واکه های IPA، از جمله پیشین شدگی [u] و نشانه هایی از خنثی شدگی تمایز واجی بین [i] و [e] و بین [u] و [o] نشان می دهد. ۴. کشش واکه ای در این گویش بر خلاف دیگر گویش های بلوچی نقش واجی را از دست داده است. این یافته ها از اقتصادی ترشدن دستگاه واجی سربازی و قرارگرفتن آن در سیر تحولات واکه ای خبر می دهد.

کلمات کلیدی:

بلوچی مکرانی، گویش سربازی، دستگاه واجی، کشش، خنثی شدگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1551933>

